

GEMEENTE MEIERIJSTAD

NADER ONDERZOEK ECOLOGIE

FOODPARK 2021

12 JULI 2022

WSP NEDERLAND B.V.
RINGWADE 41
3439 LM NIEUWEGEIN

+31 (0)88 910 20 00
wsp.com

PROJECTNUMMER
SLM015684

DOCUMENTNUMMER
SLM015684.QS, versie 003

COLOFON

RAPPORTHISTORIE

1	19-11-2021	Oplevering concept
2	17-03-2022	Oplevering definitief
3	12-07-2022	Oplevering definitief n.a.v. reactie ODBN

OPDRACHTGEVER

Gemeente Meierijstad
de heer R. Kinderdijk
Stadhuisplein 1
5461KN VEGHEL

CONTACTPERSOON WSP

T. Zeegers
+031 (0)6 12227207
tom.zeegers@wsp.com

AUTORISATIE

PROJECTNUMMER	DOCUMENTNUMMER	VERSIE	STATUS
SLM015684	SLM015684.NO.V003	001	Definitief

OPGESTELD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
T. Zeegers	Senior ecooloog	12-07-2022	

GEVERIFIEERD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
M. Koster	Medior ecooloog	19-11-2021	

GOEDGEKEURD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
R. Gerardts	Planoloog	22-11-2021	

INHOUDS- OPGAVE

1	INLEIDING	4
2	WETTELIJK KADER	5
3	PLANGEBIED	6
3.1	Huidige situatie	6
3.2	Planontwikkeling	7
4	ONDERZOEKOPZET	8
4.1	Toegankelijkheid plangebied en beperkingen	8
4.2	Vleermuizen	8
4.3	Marters	9
4.4	Vogels met jaarrond beschermde nesten	10
5	RESULTATEN	11
5.1	Grondgebonden zoogdieren	11
5.2	Vleermuizen	11
5.3	Vogels	14
5.4	Planten	15
6	EFFECTENBEOORDELING EN VERVOLGTRAJECT	16
6.1	Effectenbeoordeling	16
6.2	Geldigheid onderzoeksgegevens	18

OVERZICHT BIJLAGE(N)

Bijlage 1

- Literatuur

Bijlage 2

- Wetgeving en beleid

Bijlage 3

- Topografische ligging

1 INLEIDING

In opdracht van gemeente Meierijstad heeft WSP Nederland B.V. een nader onderzoek uitgevoerd voor het plangebied gelegen in het bedrijventerrein Foodpark te Veghel, zie figuur 3.1. De aanleiding voor dit nader onderzoek zijn de resultaten van de uitgevoerde Quicksan ecologie (rapportage van 30 april 2021 met kenmerk SLM015684) die eerder is uitgevoerd ten behoeve voor de uitbreiding van het Foodpark.

Uit de Quicksan is naar voren gekomen dat het plangebied potentie heeft voor jaarrond beschermde nesten, beschermde marterachtigen (das, bunzing, hermelijn, steenmarter en wezel), vogels en vleermuizen. Deze soorten kunnen mogelijke schade ondervinden als gevolg van de voorgenomen planontwikkeling op de locatie. Vanuit de Quicksan is geadviseerd om nader onderzoek uit te voeren naar het gebruik van het plangebied door deze soorten, in deze rapportage is ingegaan op de onderzoeksresultaten van het nader onderzoek.

Het doel van dit nader onderzoek is vast te stellen of de betreffende ontheffing plichtige soorten daadwerkelijk voorkomen (met bijbehorende functie(s) in het plangebied) en/of de geplande ontwikkelingen strijdig zijn met de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb; bijlage 1). In geval van te verwachten knelpunten tussen de soort en planontwikkeling, is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn en welke mitigerende (verzachtende maatregelen) en/of compenserende maatregelen van toepassing zijn. Op basis van dit nader onderzoek kan, indien nodig, een ontheffing worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, in dit geval Provincie Noord-Brabant.

Als in het plangebied geen beschermde soorten of functies (onder andere verblijfplaatsen) aanwezig zijn en wanneer het plangebied geen functie heeft voor deze soorten is het aanvragen van een ontheffing en het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Indien tijdens dit nader onderzoek geen ontheffingsplichtige soorten in het plangebied zijn aangetroffen, of als de aanwezige ontheffingsplichtige soorten geen schade ondervinden van de geplande ingrepen, blijven te allen tijde de algemene beschermende bepalingen van kracht in de zin van de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb).

WSP Nederland B.V. is door Kiwa gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van WSP Nederland B.V. zijn VCA gecertificeerd. Daarnaast is WSP lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

WSP is actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Dit betekent dat medewerkers van WSP Nederland B.V. zich conformeren aan gedragscodes uitgevaardigd door het NGB. Rapporten voldoen aan de richtlijnen en standaarden die zijn opgesteld door het NGB.

WSP Nederland B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van dit nader onderzoek. Dit rapport is opgesteld op verzoek van Gemeente Meierijstad en is haar eigendom.

2 WETTELIJK KADER

De Wnb voorziet in de bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. In de Wnb zijn hiernaast, op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten:

- artikel 3.1: Vogelrichtlijnsoorten
- artikel 3.5: Habitatrichtlijnsoorten en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I.
- artikel 3.10: Andere (nationale) soorten

Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. In tabel 2.1 zijn de verboden per beschermingsregime opgenomen en in bijlage 1 staat dit nader toegelicht.

Tabel 2.1: Op hoofdlijn verboden per beschermingsregime

SOORTEN	ARTIKEL	VERBODEN
VOGELRICHTLIJN-SOORTEN	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk vernielen, wegnemen of beschadigen van nesten/eieren
		Lid 3. Eieren rapen/onder zich hebben
		Lid 4 en 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding)
HABITATRICHTLIJN-SOORTEN, SOORTEN UIT BIJLAGE I EN II VAN DE BERN CONVENTIE EN BIJLAGE I VAN DE BONN CONVENTIE	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk verstoren
		Lid 3. Eieren te rapen of vernielen
		Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen
		Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
ANDERE BESCHERMDE SOORTEN	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in onderdeel A)
		Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in onderdeel A)
		Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in onderdeel B)

3 PLANGEBIED

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt aan de oostelijke kant van de A50 in het bedrijventerrein 'Foodpark' te Veghel, dat deels al is ontwikkeld (zie figuur 3.1 en bijlage 2). Het perceel heeft een oppervlakte van circa 40 ha en bestaat grotendeels uit tijdelijke en blijvende graslanden. Langs de zuidelijke grens en binnen het zuidoostelijke deel van het plangebied bevinden zich kleine houtopstanden die tot het NatuurNetwerk Brabant behoren. Deze houtopstanden en de aangrenzende natuurlijk ingerichte graslanden blijven behouden.

Het plangebied bevat in de vorm van twee ondiepe en tijdelijke slootjes weinig watervoerende watergangen. In het noord- en zuidoostelijke deel van het plangebied bevinden zich twee boerenerven met verschillende bijbehorende opstallen in de vorm van agrarische woningen, schuren en loodsen. Verder is binnen het noordwestelijke deel een loods aanwezig met daarnaast een klein woonerf. Alle aanwezige gebouwen, uitgezonderd het woonhuis aan de Biezendijk 18B, worden gesloopt. Tot slot zijn binnen het plangebied drie vleermuispalen aanwezig, twee steenmarterkasten en meerdere huismus- en vleermuiskasten.

Figuur 3.1: Locatie van het plangebied (rood omlijnd). Ondergrond: pdok.nl.

Figuur 3.2: Zicht op het plangebied vanaf het zuidelijk gelegen bos, foto richting het noorden.

Figuur 3.3: Zicht op het plangebied, langs een zuidelijk gelegen bomenrij, foto richting het noorden.

Figuur 3.4: Foto van agrarische loodsen binnen een van de te slopen agrarische erven.

Figuur 3.5: Foto van een woonhuis.

Figuur 3.6: Detailfoto van het zuidelijk gelegen bos (NatuurNetwerk Brabant).

3.2 PLANONTWIKKELING

De opdrachtgever is voornemens het plangebied te herontwikkelen en één nieuw bestemmingsplan vast te stellen. Om deze herontwikkeling mogelijk te kunnen maken, dient een deel van de aanwezige gebouwen gesloopt te worden, enkele bomen gekapt te worden en worden de aanwezige agrarische percelen en ruigtes omgevormd. De aanwezige bossen en houtopstanden (onderdeel van NNB) blijven grotendeels behouden alsmede een brede (natuurlijke) graslandstrook langs de noordelijke kant van het bos.

4 ONDERZOEKOPZET

4.1 TOEGANKELIJKHEID PLANGEBIED EN BEPERKINGEN

Gedurende het onderzoek waren de terreinen van Corridor 22 en Biezendijk 18B vrij toegankelijk. Het terrein van Corridor 20 was gedurende het gehele onderzoek niet toegankelijk, en is voor zover mogelijk onderzocht vanaf de openbare weg. Het terrein van Kempkens 6A, was tijdens het eerste veldbezoek toegankelijk, maar daarna niet meer. Tijdens het eerste veldbezoek kon een deel van de schuren inpandig worden bekeken. Voor de overige veldbezoeken op deze locatie is het onderzoek uitgevoerd vanaf de openbare weg.

4.2 VLEERMUIZEN

De onderzoeksopzet voor vleermuizen is gebaseerd op het Vleermuisprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van de te verwachte soorten. In het vleermuisprotocol is per vleermuissoort aangegeven hoeveel inzet noodzakelijk is, welke onderzoeksmethode dient te worden toegepast en in welke tijd van het jaar het beste kan worden onderzocht. De aanwezigheid en het gebruik van het plangebied door vleermuizen wordt onderzocht met behulp van detectieapparatuur: Petterson D200/DX240.

Het onderzoek richt zich in hoofdzaak op soorten als gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger die in en rondom de aanwezige woonadressen, inclusief schuren en stallen hun leefgebied hebben. Ten aanzien van de vleermuizen zijn tijdens de kraamperiode bij het terrein van Kempkens 6A de veldbezoeken enkel in de ochtend uitgevoerd, om zo conflicten met de bewoners te voorkomen. Tijdens de paarperiode konden de middernacht bezoeken wel zonder aanpassingen worden uitgevoerd. Bij de schuur van Corridor 20 zijn de vleermuiskasten en vleermuispaal voorafgaand aan de schemering gecontroleerd met behulp van een zaklamp.

Omdat binnen het plangebied potentie ontbreekt voor massawinterverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis, is geen onderzoek uitgevoerd naar zwermverblijven van deze soort.

DATUM	DEELGEBIED	TIJD	TEMP.	WIND	BEWOLKING	NEERSLAG	UITGEVOERD DOOR
3 JUNI 2021	Corridor 20/22	21.45-00.00 uur	19	1 Bft.	Half bewolkt	Droog	T. Zeegers
8 JUNI 2021	Biezendijk 18B**	21.45-00.15 uur	17	1-2 Bft.	Licht bewolkt	Droog	T. Zeegers
14 JUNI 2021	Kempkens 6A*	03.45-05.15 uur	16	0 Bft.	Onbewolkt	Droog	T. Zeegers
25 JUNI 2021	Corridor 20/22	03.45-05.30 uur	16	0 Bft.	Onbewolkt	Droog	T. Zeegers
2 JULI 2021	Biezendijk 18B**	03.45-05.30 uur	16	0 Bft.	Onbewolkt	Droog	T. Zeegers
12 JULI 2021	Kempkens 6A*	03.45-05.30 uur	16	0 Bft.	Half bewolkt	Droog	T. Zeegers
25 AUGUSTUS 2021	Gehele plangebied	20.30-00.00 uur	16	2-3 Bft.	Onbewolkt in het begin, later zwaar bewolkt	Droog, rond middernacht afwisselend motregen	T. Zeegers
20 SEPTEMBER 2021	Gehele plangebied	20.00-00.00 uur	13	2-3 Bft.	Half bewolkt	Droog	T. Zeegers

* Incl. aangrenzende bosschages en bomenrij zuidzijde Kempkens 6A

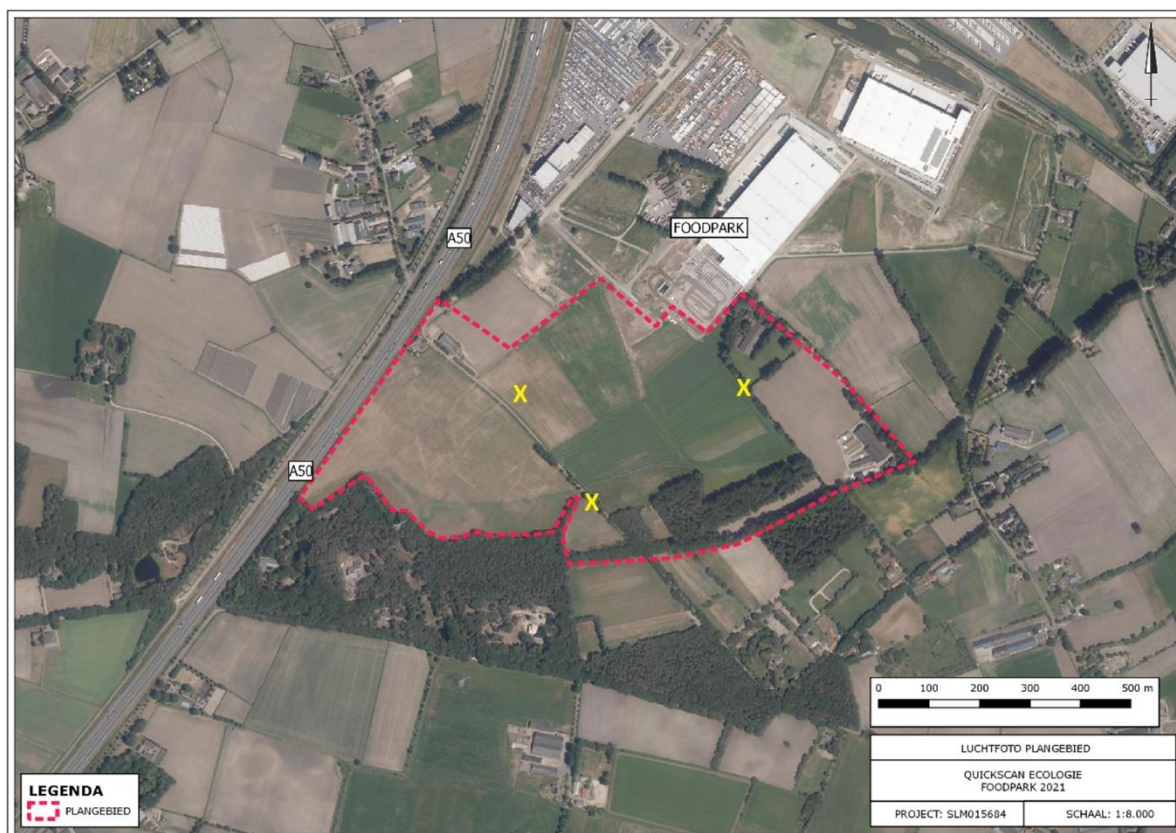
** Incl. bomenrijen noord-, oost- en zuidoostzijde Biezendijk 18B

4.3 MARTERS

Het nader onderzoek naar marters is conform de door de Provincie Noord-Brabant opgestelde handreiking kleine marters (Bouwens, 2017) uitgevoerd. Omdat ten behoeve voor dit onderzoek struikrovers zijn ingezet, sluit het onderzoek naar de steenmarter en de das hierop aan. Een struikrover bestaat uit een korte doodlopende buis, waar binnen in een camera is gemonteerd. Aan het begin van de buis, bevindt zich een ingeklemd blikje vis dat als lokstof dient. Dieren die op de lokstof afkomen worden zo vastgelegd. Op basis van deze handreiking is gekozen voor de volgende stappen:

- Uitvoeren van een cameravallen onderzoek met behulp van struikrovers. Er is gekozen voor het plaatsen van 3 struikrovers, zie voor indicatieve locatie aanduidingen figuur 4.1. Dit op basis van de aanwezige biotopen. De struikrovers zijn geplaatst in de meest actieve perioden van de marterachtigen (maart t/m augustus) gedurende een duur van 7 weken. De struikrovers zijn geplaatst op 19 juli 2021 en opgehaald op 30 augustus 2021. De camera's werden nabij dekking en bij een potentiële ingang van een verblijfplaats geplaatst waarbij ze door middel van een blikje sardientjes voor de camera werden gelokt.
- Sporenonderzoek bij het plaatsen en weghalen van de cameravallen om zo de (on)geschiktheid nader te onderbouwen.

Tijdens het onderzoek zijn op meerdere locaties camera's ontvreemd. Na 30 augustus 2021 is nogmaals een cameraval uitgezet, maar ook deze bleek ontvreemd te zijn. Uiteindelijk kon de data van één camera worden benut. Omdat eerder ook onderzoek is uitgevoerd in een voorgaande fase van het Foodpark en een beeld is verkregen van het voorkomen van soorten, is besloten om niet nogmaals een cameraval uit te zetten. Figuur 4.1 duidt de locaties aan struikrovers zijn geplaatst.

Figuur 4.1. Locaties struikrovers aangeduid met een gele X.

4.4 VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Huismus

Conform het Kennisdocument 'Huismus' kan er van uit worden gegaan dat de huismus afwezig is, indien in de periode 1 april t/m 15 mei gedurende twee veldbezoeken of in de periode 10 maart t/m 20 juni geen huismussen zijn waargenomen. In dit kader zijn ten aanzien van de huismus op de volgende momenten veldbezoeken uitgevoerd:

- 1 maart 2021 (tijdens quickscan)
- 29 april 2021, ochtend
- 18 mei 2021, ochtend
- 25 mei 2021, ochtend
- 14 juni 2021, ochtend
- 25 juni 2021, ochtend

Tijdens alle veldbezoeken waren de weersomstandigheden gunstig (droog, geen tot nauwelijks wind, geen neerslag), en is gelet op territorium- en nest indicerend gedrag, zoals alarmeren, baltsen, transport van nestmateriaal en voedsel en daadwerkelijke nestvondsten.

Kerkuil

De afwezigheid van broedende kerkuilen is aangetoond als tijdens drie gerichte veldbezoeken verspreid in de periode van begin februari tot en met half oktober geen aanwezigheid kan worden aangetoond.

Ten aanzien van de kerkuil is gelet op de aanwezigheid van individuen gedurende uitvoering van vleermuisbezoeken (uit- of invliegende vogels, bedelroep jongen, alarmeren, etc.). Met behulp van een warmtecamera is steekproefsgewijs gelet/ gescand op jagende vogels boven agrarische percelen in de directe nabijheid. Geschikte schuren en loodsen zijn (voor zover mogelijk) ook inpandig bekeken op aanwezigheid van sporen, verblijvende individuen en nesten. Deze inspecties zijn allen uitgevoerd in combinatie met veldbezoeken voor huismussen, vleermuizen en de quickscan.

Overige soorten

Nesten van kraaien, eksters en potentiële roofvogelnesten zijn gedurende het broedseizoen bezocht om te kijken of hier broedvogels aanwezig waren. Deze nesten zijn in kaart gebracht gedurende de quickscan, op het moment dat de bomen nog niet volledig in blad stonden. Alle veldbezoeken ten aanzien van nestcontroles, zijn gecombineerd uitgevoerd met de veldbezoeken ten aanzien van andere soorten.

5 RESULTATEN

Tijdens het veldonderzoek is de aanwezigheid van meerdere beschermde soorten vastgesteld. Dit hoofdstuk beschrijft de resultaten per soort(groep).

5.1 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Algemeen

Gedurende de veldbezoeken zijn veldwaarnemingen gedaan van diverse soorten zoogdieren:

- Ree, leefgebied overdag in aangrenzende bospercelen en in de avond foeragerend op agrarische percelen tussen Logtenburg en Corridor in.
- Haas, leefgebied verspreid over gehele plangebied op agrarische percelen.
- Egel, eenmaal waargenomen ter hoogte van Corridor 20/22.
- Bruine rat (niet beschermd) ter hoogte van Corridor 22.
- Eekhoorn, meerdere nesten in het bosgebied Logtenburg.
- Das. Sporen van een burcht in het bosgebied Logtenburg en wissels in bosperceel aan de zuidoostzijde van het plangebied.
- Steenmarter, oude keutels zijn gevonden inpandig in de schuur van Corridor 22. Indicaties van recente aanwezigheid zijn niet vastgesteld.

Op de opnames van de struikrover die is geplaatst in de houtwal aan de zuidzijde van de Kempkens 6A, zijn de volgende soorten vastgelegd:

- Bosmuis (frequent)
- Haas (incidenteel)
- Bruine rat (incidenteel)
- Dwergmuis (eenmaal)
- Dwergspitsmuis (eenmaal)

Op de opnames van de camera zijn geen marterachtige vastgelegd. Aangezien twee van de drie camera's zijn ontvreemd kan de afwezigheid van marterachtige niet worden aangetoond. Tijdens het reeds uitgevoerde onderzoek in de voorgaande fase van Foodpark is de aanwezigheid vastgelegd van wezel en steenmarter (Kempkens 6A) en eenmaal van een das (passant). Ten aanzien van deze soorten worden in de toekomst compenserende maatregelen uitgevoerd in de te realiseren groen/blauwe zone aan de Biezendijk. Ervan uit gegaan kan worden dat deze soorten ook aanwezig zijn binnen het plangebied.

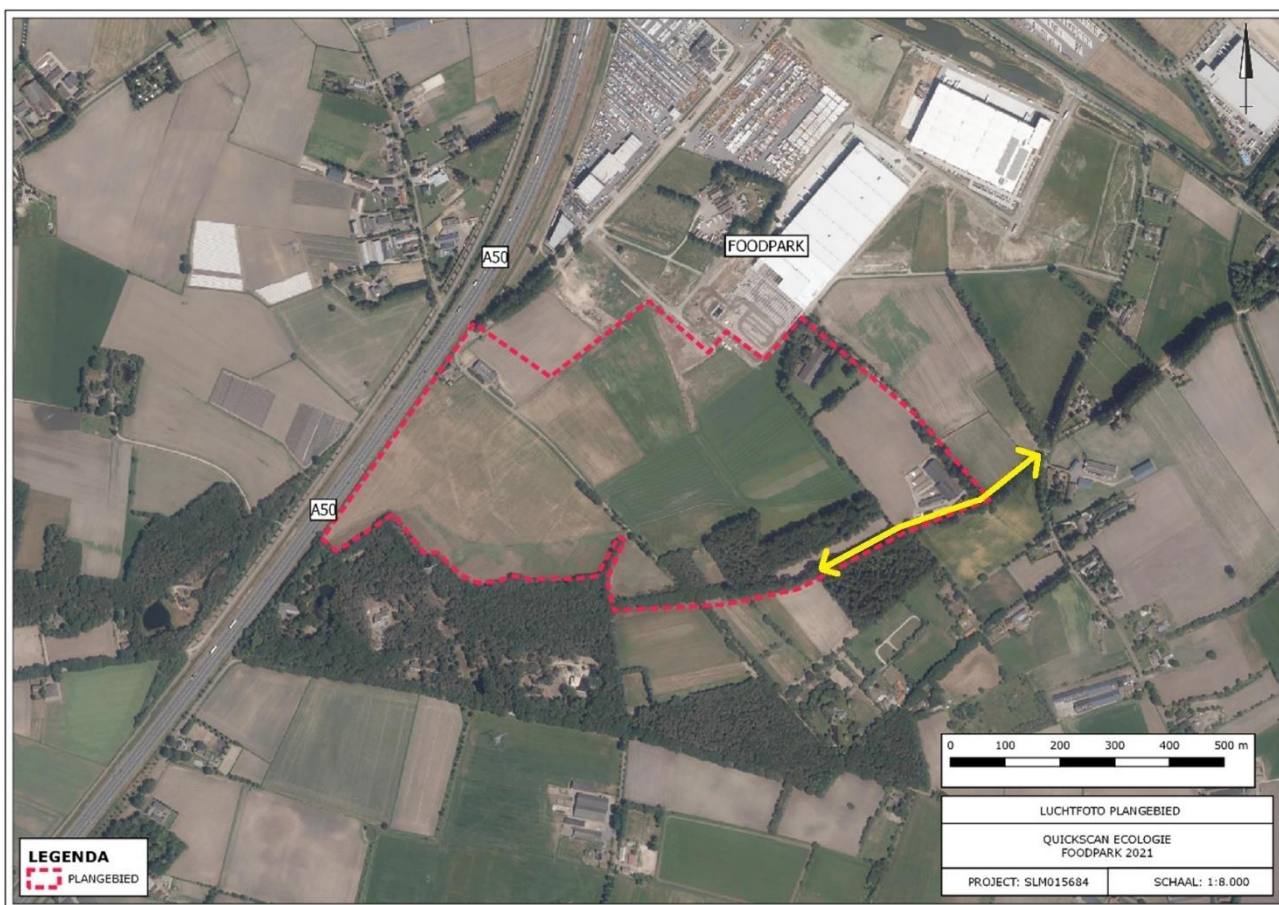
5.2 VLEERMUIZEN

Gedurende het onderzoek is de aanwezigheid van verblijfplaatsen vastgesteld van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

Tijdens de onderzoeken van de quickscan en het aanvullend onderzoek zijn de volgende waarnemingen gedaan:

- Kempkens 6A
 - Gedurende alle veldbezoeken is minimaal één gewone dwergvleermuis waargenomen aan de noordzijde van dit woonadres. Incidenteel zijn twee individuen waargenomen. Met name rondom het woonhuis bevindt zich een territoriaal individu (mannetje). Dit exemplaar foerageert in de bosschages aan de noordwest- en noordzijde van dit woonadres.
 - Aan de zuidzijde van de grote loods en daarmee ook aan de zuidzijde van dit woonadres, is eveneens met regelmaat een territoriaal mannetje waargenomen van de gewone dwergvleermuis. Zowel baltsend, alsook zwermend nabij de aanwezige vleermuiskasten die hangen aan de zuidzijde van de loods. Dit exemplaar maakt gebruik van de bomenrij direct ten westen en zuiden van het woonadres om er te foerageren.
 - Eenmaal is in de zomer kort een gewone grootoorvleermuis waargenomen tijdens de ochtendschemering. Het dier verdween tussen de panden op het woonadres en verblijft hier ergens, de exacte locatie is onbekend.
- Biezendijk 18B
 - Binnen in de grote koeienstal bevinden zich een zomer- en paarverblijfplaats van minimaal twee mannelijke gewone dwergvleermuizen. Zowel in de zomer- als paarperiode doet de koeienstal dienst als foerageergebied voor meerdere gewone dwergvleermuizen (minimaal 5 individuen). Deze stal vormt een geschikte plek om te foerageren tijdens slechtere weersomstandigheden.
 - In het woonhuis zijn gedurende de zomer geen indicaties waargenomen voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen. Wel is in de paarperiode tijdens beide bezoeken 1-2 baltsende mannetjes aangetroffen rondom het woonhuis. Mogelijk zijn ook deze mannetjes afkomstig van de koeienstal.
 - In de overige stallen en schuren zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuizen. Wel worden deze op kleine schaal benut om er te foerageren, maar niet zo belangrijk als de koeienstal.
 - De bomenrijen aan zowel de noord- als oostzijde doen dienst als onderdeel van het foerageergebied.
- Corridor 20/22
 - De rocketbox/ paalkast dient als zomer- en paarverblijf voor een mannetje gewone dwergvleermuis.
 - Eén van de vleermuiskasten onder de overkapping van de schuur aan de Corridor 22 is incidenteel in gebruik door een gewone dwergvleermuis. Tijdens een veldbezoek is geconstateerd dat dit een ander individu is dan in de paalkast, omdat beide individuen tegelijkertijd verblijvend zijn waargenomen.
 - De mannelijke individuen van de gewone dwergvleermuis benutten ook het woonhuis aan Corridor 20 als verblijfplaats.
 - De ruimte onder de overkapping van de schuur aan Corridor 22 heeft een functie als onderdeel van het foerageergebied van de gewone dwergvleermuis. Hier is het beschut en kan ook gefoerageerd worden tijdens slechtere weersomstandigheden.
 - Op 25 augustus 2021 zijn uit het woonhuis aan Corridor 20 tijdens de avondschemering minimaal 21 uitvliegende individuen van de laatvlieger geteld. Dit is opvallend, daar de laatvlieger tijdens alle andere veldbezoeken niet is waargenomen. Het is hierdoor onbekend of deze verblijfplaats een link heeft met de kraamperiode of met een winterverblijf.
- Boomstructuren plangebied
 - Alle bomenrijen, bosschages en bosranden doen dienst als foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. Het exacte foerageergebied van de gewone grootoorvleermuis bij Kempkens 6A is onbekend. Deze soort is lastig waar te nemen. Vermoedelijk maakt deze soort gebruik van de bomenrij direct ten zuiden van de Kempkens 6A om naar het oostelijk gelegen bosgebied te vliegen.
- Faunatoren
 - Deze is van binnen geïnspecteerd. Tijdens inspectie zijn geen verblijvende vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen.

- De bomenrij van de Biezendijk, dat overgaat op een onverhard pad met bosranden richting het Heiligt/Logtenburg, functioneert als vliegroute voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Tijdens het posten in de avondschemering van 8 juni 2021 ter hoogte van Biezendijk 18B kwamen de dieren aangevlogen uit noordoostelijke richting (Biezendijk) en vlogen door richting zuidwest, waarbij 60 laatvliegers en minimaal 30 gewone dwergvleermuizen zijn geteld. De vleermuizen zijn geteld, tot het moment er ook terugvliegers kwamen. Zeer waarschijnlijk zijn deze dieren afkomstig van een kraamverblijf dat zich buiten het plangebied bevindt in de kernen Hoogbeizen/Lage Beizen/Zijtaart. Het op en neer vliegen is hiervoor een indicatie, omdat de dieren vanuit hun foerageergebieden terugkeren naar de kolonielocatie om de jongen te zogen.

Figuur 5.1. Impressie vliegroute laatvlieger en gewone dwergvleermuis.

5.3 VOGELS

Huismus

Gedurende alle veldbezoeken is geen aanwezigheid vastgesteld van de huismus in en rondom de bebouwing aan de Kempkens 6A. Vermoedelijk hebben deze panden een te beschutte ligging tussen de aanwezige bomenrijen en bosschages. De huismus voelt zich veiliger en comfortabeler in een niet al te besloten omgeving.

Het voorkomen van de huismus binnen het plangebied is onderverdeeld in twee subpopulaties:

- Biezendijk 18B
 - Gedurende alle uitgevoerde veldbezoeken inclusief de quickscan is hier activiteit waargenomen van meerdere huismussen
 - Broedgevallen concentreren zich in het pannendak van het woonhuis, waar minimaal 3 territoria/nestplekken aanwezig zijn.
 - De haag om het woonhuis heen en de stallen doen dienst als foerageergebied van de aanwezige huismussen.
 - Onder de dakpannen van het woonhuis bevindt zich tevens een broedgeval van een spreeuw.
 - In de woonhuizen elders aan de Biezendijk, direct ten oosten van de Biezendijk 18B, bevinden zich ook meerdere territoria van huismus. Mogelijk dat een deel van deze individuen ook foerageert op het terrein van de Biezendijk 18B. De huismussen aan de Biezendijk vormen een subpopulatie, waarvan een klein deel van deze individuen broedt binnen de begrenzing van het plangebied.
- Corridor 20/22
 - In de opgehangen nestkasten aan de schuur van Corridor 20 bevinden zich twee broedgevallen van de huismus. Eén nestkast is bezet aan de westzijde, en de andere aan de oostzijde van de schuur.
 - In het woonhuis van Corridor 22 bevindt zich minimaal één broedgeval van de huismus en in de schuur langs de weg bevinden zich 2 broedgevallen van de huismus.
 - De dichte bosschage/haag aan de zuidzijde van Corridor 22 functioneert als slaapplek voor een grotere groep huismussen (broedvogels + uitgevlogen jongen).
 - In de schuur van Corridor 20 bevindt zich eveneens een broedgeval van de zwarte roodstaart.
 - Deze subpopulatie huismussen heeft een geïsoleerde ligging ten opzichte van populaties in de omgeving. Er is geen directe verbinding. Daarnaast doen de braakliggende terreinen rondom de panden in de winter dienst als foerageergebied voor diverse vinkachtigen en ringmussen. Mogelijk dat zich hierbij ook huismussen aansluiten en dat er dan uitwisseling ontstaat.

Kerkuil

Tijdens de onderzoeken van de quickscan en het aanvullend onderzoek zijn de volgende waarnemingen gedaan:

- Kempkens 6A
 - Geen sporen of indicaties van verblijvende vogels in de aanwezige schuren.
- Biezendijk 18B
 - In één van de schuren zijn tijdens de quickscan schijfsporen en braakballen gevonden.
 - Tijdens het veldbezoek van 18 mei bleek dat de eigenaar de schuur had schoongemaakt en dat de uilenballen waren weggeveegd. Enkele schijfsporen waren wel nog zichtbaar aanwezig. Tijdens alle veldbezoeken daarna zijn er geen nieuwe uilenballen meer waargenomen, en ook geen uilen.
 - Tijdens het gesprek met de eigenaar werd kenbaar gemaakt dat de vogel nog recent is gezien in de schuur.
 - Tijdens alle uitgevoerde veldbezoeken zijn geen verblijvende, in- of uitvliegende vogels of roepende vogels waargenomen.
- Corridor 20
 - Onder de overkapping bevinden zich enkele oude braakballen en schijfsporen. Tijdens geen enkel bezoek zijn nieuwe uilenballen aangetroffen.
 - Inpandig in de opslag zijn geen sporen of verblijvende vogels waargenomen.

- Tijdens alle uitgevoerde veldbezoeken zijn geen verblijvende, in- of uitvliegende vogels of roepende vogels waargenomen.
- Agrarische percelen
 - Tijdens het veldbezoek van 8 juni werd een jagende kerkuil opgemerkt boven het perceel direct ten oosten van de Biezendijk 18B. De vogel jaagde hier een tijdje en verdween vervolgens in oostelijke richting naar de Biezendijk toe. De vogel toonde geen binding met de panden aan de Biezendijk 18B.
 - Op 25 augustus is een jagende kerkuil waargenomen. Dit exemplaar is vanuit de Biezendijk aan komen vliegen en bleef enige tijd jagen boven de percelen tussen de Biezendijk 18B/Kempkens 6A/Corridor 20. Met de warmtebeeldcamera kon de vogel gedurende lange tijd worden gevolgd. De vogel verdween in de verte uit beeld toen deze richting de Corridor vloog.
- Faunatoren
 - De faunatoren is ook van binnen geïnspecteerd. In de aanwezige kerkuilenkast zijn geen verblijvende uilen of sporen van uilen aangetroffen.

Overige soorten

Tijdens de onderzoeken zijn de volgende waarnemingen gedaan van bijzondere soorten en soorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd:

- Buizerd. Regelmatig jagend waargenomen boven het plangebied, maar geen territorium of nest indicierend gedrag. Het is aannemelijk dat deze soort wel in de directe omgeving broedt in de aanwezige bospercelen.
- Havik. In het bosgebied Logtenburg is een haviksnest vastgesteld. Later in het seizoen bleek dat dit horst was bebroed en werd minimaal één jonge vogel op het nest waargenomen. De havik foerageert met name in bossen en bosranden, maar soms ook verder daar buiten. Jagende vogels doen ongetwijfeld incidenteel het plangebied aan.
- Torenvalk. Met regelmaat zijn jagende vogels waargenomen boven het plangebied. Waar de vogels exact broeden is onbekend.
- Boomvalk. Op 8 juni is in de avondschemering ter hoogte van Biezendijk 18B een voorbij vliegende boomvalk waargenomen. De vogel vloog richting Logtenburg. Broedgevallen van deze soort in het plangebied zijn niet vastgesteld.
- Slechtvalk. Op 12 juli werd een jagende juveniele vogel waargenomen aan de noordzijde van het terrein van Foodpark. Hier was de vogel ook een tijdje aanwezig op één van de aanwezige bedrijfspanden. Op 19 juli is een jagende vogel waargenomen hoog boven het plangebied. Broedgevallen van deze soort in het plangebied zijn niet vastgesteld.
- Bosuil. Broedgeval in het bosperceel aan de zuidoostzijde van het plangebied. Hier zijn 2-3 takkelingen waargenomen en met regelmaat roepende oudervogels.
- Patrijs. Eén baltsende vogel nabij Corsica 20 en meerdere foeragerende vogels ter hoogte van de Kempkens.
- Kwartel. Twee baltsende mannetjes/ territoria in de percelen tussen de Corsica 20 en Kempkens 6A.
- Kwartelkoning. Eén baltsend mannetje/ territorium in de percelen tussen Corsica 20 en Kempkens 6A.
- Zwarte roodstaart. Broedgeval Corsica 20.
- Boerenzwaluw. Meerdere verblijfplaatsen in koeienstal aan de Biezendijk 18B.

5.4 PLANTEN

Aan de noordwestzijde van de Kempkens 6A zijn (beginnende) groeiplaatsen waargenomen van de Japanse duizendknoop, een zogenaamde invasieve exoot. Dit is geen beschermde soort, maar wel een soort die een groot negatief effect kan hebben op inheemse natuur. Ook maatschappelijk gezien is uitbreiding van deze soort onwenselijk. Het advies is om terughoudend om te gaan met grondverzet waarin deze plant groeit en om deze groeiplaats te bestrijden.

6 EFFECTENBEOORDELING EN VERVOLGTRAJECT

Op basis van de bevindingen kan er mogelijk sprake zijn van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van meerdere beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en Nationaal beschermde soorten. In dit hoofdstuk is per beschermingsregime de effectenbeoordeling uitgewerkt.

6.1 EFFECTENBEOORDELING

Zoals in hoofdstuk 2 (Wettelijk kader) omschreven is de bescherming van soorten verdeeld onder drie verschillende beschermingsregimes. Hieronder volgt de effectenbeoordeling per beschermingsregime.

Vogelrichtlijn

Algemene broedvogels

Met de meeste broedvogels kan rekening worden gehouden door nesten te verwijderen buiten het broedseizoen. De meeste soorten broeden binnen de periode maart t/m juli. De kwartelkoning is een soort die laat in het seizoen arriveert vanuit de winterkwartieren en om die reden ook pas veel later klaar is met broeden. Dit betekent dat ruigtes en graslanden gemaaid/ verwijderd kunnen worden na september.

Ook in bomen broeden soorten die een ruimere broedperiode kennen, zoals de houtduif, zekerheidshalve dient voor het verwijderen van bomen de periode medio februari t/m november aangehouden te worden als broedseizoen.

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet rekening worden gehouden met het feit dat broedvogels zich alsnog kunnen vestigen, ondanks de bedrijvigheid. Soorten als witte kwikstaart en kleine plevier kunnen prima tot broeden komen op bouwterreinen.

Om overtreding van verbodsartikel 3.1, lid 2 te voorkomen, is het nodig om voor alle uit te voeren werkzaamheden binnen het broedseizoen een ecooloog te betrekken om de aandachtspunten te bespreken. Het uitvoeren van broedvogelcontroles is aan de orde en zo nodig ook aanvullende maatregelen om in gebruik zijnde vogelnesten te beschermen, tot het moment de vogels deze nesten vrijwillig hebben verlaten.

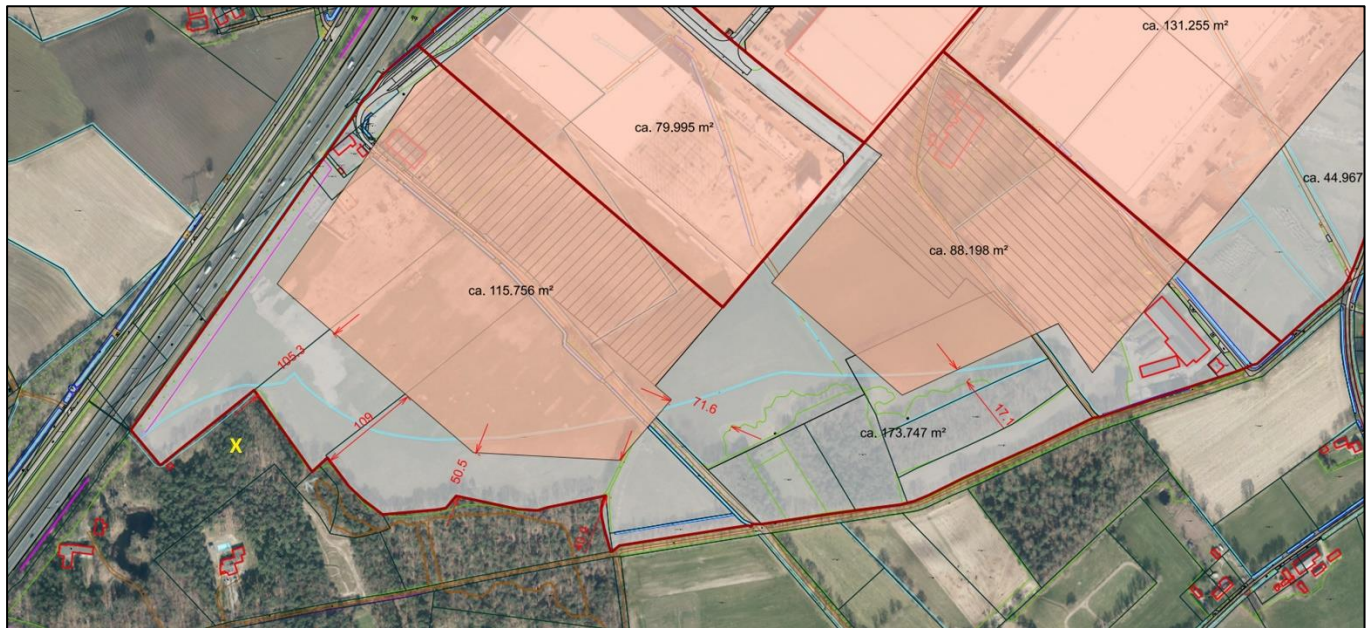
Vogels met jaarrond beschermde nesten

Van een aantal soorten zijn de nesten jaarrond beschermd.

Roofvogels

Nesten van roofvogels bevinden zich in de omringende bosgebieden en andere houtopstanden, en zodoende ook buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het nest van de havik bevindt zich op meer dan 30 meter uit de bosrand (dus in het bos). De toekomstige bebouwing bevindt zich eveneens enkele tientallen tot 100 meter van de bosrand vandaan. Visuele verstoring is hierdoor niet aan de orde.

Het functionele leefgebied, buiten de nesten, van deze soorten verminderd in oppervlak, maar niet zodanig dat zij hun nesten niet meer in stand kunnen houden. Jachtgebied voor deze soorten blijft over in de ecologische zone, de natuurlijke graslanden aan de noordzijde van Logtenburg en in de vorm van bermen. Overtreding van verbodsartikel 3.1, lid 2 is hierdoor niet aan de orde.

Figuur 6.1. Ligging haviksnest (gele X) en tussenliggende afstand (aangeduid in het rood in meters) tussen bospercelen en bebouwd terrein.

Kerkuil

Van de kerkuil verdwijnen geen nestplaatsen, maar wel twee rustplaatsen (waarvan één vrij recent in gebruik is geweest). Aangezien beide rustplaatsen niet in gebruik waren gedurende het broedseizoen van 2021, kan er vanuit worden gegaan dat zich buiten het plangebied ook minimaal één rustplaats bevindt. De kerkuil heeft echter wel een netwerk nodig aan rustplaatsen om de nestplek in de omgeving in stand te houden. Met het weghalen van de rustplaats aan de Biezendijk 18B kan daarmee toch mogelijk sprake zijn van overtreding van verbodsartikel 3.1, lid 2. Vanwege mitigatie van de voorgaande fase van het Foodpark terrein is in de toekomstige ecologische zone een faunatoren gerealiseerd met daarin ook een verblijfplaats voor de kerkuil. Mitigatie van de voorgaande fase was nodig voor vleermuizen en destijds nog niet voor de kerkuil. Die verblijfplaats is extra ingebracht. Het advies is om nog een extra alternatief aan te bieden als verblijfplaats en om kruidenrijke bermen aan te brengen als mogelijk alternatief foerageergebied. Zekerheidshalve is het advies om ook voor deze soort een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Huismus

Sloop van de bebouwing en verwijdering van het aanwezige groen rondom Corridor 20 leidt tot overtreding van het eerder genoemde verbodsartikel ten aanzien van de huismus. Hiertoe is een ontheffing benodigd in het kader van de Wet natuurbescherming.

Het woonhuis en de tuin van bij Biezendijk 18B blijft behouden. De schuren van de boerderij gaan daarentegen wel gesloopt worden. Doordat de tuin van Biezendijk 18B en de tuinen en groenstructuren rondom de woningen van Biezendijk 18B behouden blijven, blijft voldoende essentieel leefgebied (binnen 50 meter van de verblijfplaats) behouden. Toch is het advies om voor deze soort een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Ten aanzien van de bebouwing en beplanting rondom Corridor 22 gaat het niet hoeven aanvragen van een ontheffing niet op. Vooralsnog blijft de bebouwing en beplanting rondom Corridor 22 in de huidige plannen behouden. Indien dit zo blijft, dient een ecooloog betrokken te blijven om te borgen dat het functionele leefgebied rondom de nestplaatsen van de huismus voldoende aanwezig blijft. Mocht door de gemeente Meierijstad toch besloten worden dat de bebouwing en beplanting rondom Corridor 22 verloren gaat dan dient een ontheffingsaanvraag opgestart te worden. Dit in verband met overtreding van verbodsartikelen.

Habitatrichtlijn

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn, zo ook de laatvlieger, gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis.

Sloop van de bebouwing en/of bijbehorende stallen en schuren en verwijdering van het aanwezige groen rondom de adressen aan de Kempkens 6A, Biezendijk 18B en Corridor 20 leidt tot overtreding van verbodsartikel 3.5, lid 4. Hiertoe is een ontheffing nodig in het kader van de Wet natuurbescherming.

De bebouwing en beplanting rondom Corridor 22 blijft in de huidige plannen vooralsnog behouden, maar aantasting van het leefgebied kan wel plaatsvinden door lichtbronnen. Mits verstoring van lichtbronnen te voorkomen is, is er geen ontheffing nodig voor het ongeschikt maken van Corridor 22. Voor de laatvlieger dient een donkere en vrije vliegroute aanwezig te zijn richting het bosgebied Logtenburg. De recent aangelegde houtwal parallel aan de A50 vormt een verbinding van Corridor 22 naar Logtenburg toe. Voorwaarde is wel dat deze houtwal vrij blijft van lichtverstrooiing. Om dit te borgen dient een ecoloog het toekomstige ontwerp van de uitbreiding van het Foodpark en de bijbehorende verlichting rondom Corridor 22 te toetsen. Hierbij wordt beoordeeld of het leefgebied van gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet zodanig wordt aangetast, dat zij de bebouwing aan de Corridor 22 verlaten. Een ontheffing is wel nodig voor zowel gewone dwergvleermuis alsook laatvlieger, in het geval de bebouwing aan de Corridor 22 gesloopt gaat worden.

De vliegroute over de Biezendijk is voor de laatvlieger, en in mindere mate ook voor de gewone dwergvleermuis, van essentieel belang. Alleen in het geval de bestaande bomen blijven behouden en geen verlichting wordt toegevoegd (dus ook geen straatlantaarns) zijn geen vervolgstappen nodig. In alle andere gevallen dient in overleg met een ecoloog bepaald te worden hoe deze route in stand blijft gehouden en of een ontheffing nodig is.

Nationaal beschermde soorten

Ten aanzien van de algemeen voorkomende zoogdieren en amfibieën geldt binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit geldt voor de soorten als rosse woelmuis, haas, ree en gewone pad. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht. Dit houdt in dat zij de gelegenheid dienen te krijgen om te kunnen vluchten als zij tijdens de uitvoering van het werk worden aangetroffen. De vrijstelling geldt niet voor de steenmarter, de das en de wezel.

Voor de steenmarter geldt dat overtreding plaatsvindt van verbodsartikel 3.10, lid 1b, voor het verwijderen van de verblijfplaats op het terrein van Kempkens 6A. Voor de wezel verdwijnt geschikt leefgebied (zowel verblijfplaatsen als foerageer- en migratiegebied) als de aanwezige gras- en ruigtevegetaties worden verwijderd. In verband met het overtreden van verbodsartikelen ten aanzien van deze soorten is een ontheffing nodig in het kader van de Wet natuurbescherming bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling.

Voor de das verdwijnt een klein deel van het foerageergebied, maar niet zodanig dat er sprake is van aantasting van het functionele leefgebied. Verdere vervolgstappen zijn daarom niet nodig.

6.2 GELDIGHEID ONDERZOEKSgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert over het algemeen de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”*

OVERZICHT BIJLAGE(N)

Bijlage 1

- Literatuur

Bijlage 2

- Wetgeving en beleid

BIJLAGE

1

LITERATUUR

LITERATUUR

WSP Nederland, 2021. Quicksan ecologie Foodpark 2021. Kenmerk SOB016333.QS.V001, 30 april 2021.

BIJLAGE

2

WETGEVING EN
BELEID

WETGEVING EN BELEID

WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit,
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

ZORGPLICHT

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

Gebiedsbescherming

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hier aan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitats en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitats en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

SOORTENBESCHERMING

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

VERBODSBEPALINGEN

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- Lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:

- Lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

NESTEN

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd.

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).

3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.